

—
**THEATERRAUM
ZUOZ**

Al basament del Liceu Alpi, construït a Zuoz el 1913 per Nicolaus Hartmann, s'hi ha de construir un teatre per a la posada en escena d'obres de Shakespeare. Per a això es fan servir referències a models de l'antiguitat i el Renaixement. El

teatre, tant a l'antiguitat romana com al Renaixement, es concebia com una unitat espacial sota la qual hi havia un sistema geomètric precís en què les parts quedaven ordenades amb relació al tot mitjançant el principi *ad quadratum*. Al Liceu Alpi, per raó de les diferències de nivell i de l'heterogènia i fragmentada estructura portant preexistents, el conjunt es troba en contradicció amb aquest ideal unitari.

No es tracta, per tant, d'implantar una nova construcció, sinó de practicar una intervenció precisa i quirúrgica en aquesta estructura espacial per crear així un ordre i una unitat entre les parts. A partir de la dimensió de l'espai base es deriva, mitjançant l'*ad quadratum*, l'espai escènic proporcional. En la preexistència s'inscriu una esfera, l'eix de càrrega central queda tancat lateralment a manera de mur i el pilar central es retira i és suportat per un arc corresponent al

En el basamento del Liceo Alpino, construido en Zuoz en 1913 por Nicolaus Hartmann, debe construirse un teatro para la puesta en escena de obras de Shakespeare. Para ello se utilizan referencias a modelos de la antigüedad y el Renacimiento. El teatro, tanto en la antigüedad romana como en el Renacimiento, se concebía como una unidad espacial bajo la que subyacía un sistema geométrico preciso en el que las partes quedaban ordenadas con relación al todo mediante el principio *ad quadratum*. En el Liceo Alpino, debido a las diferencias de nivel y la heterogénea y fragmentada estructura portante preexistentes, el conjunto está en contradicción con ese ideal unitario.

No se trata, por tanto, de implantar una nueva construcción, sino de realizar una intervención precisa y quirúrgica en esa estructura espacial para crear así un orden y una unidad

In the plinth of the Lyceum Alpinum, built in Zuoz in 1913 by Nicolaus Hartmann, a theatre is to be constructed to stage Shakespearean productions. Its construction uses references to models from ancient times and the Renaissance. Theatres, both

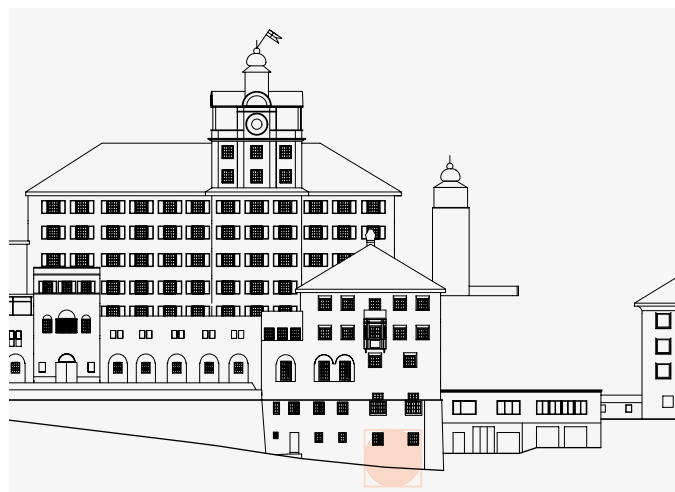
in Roman times and in the Renaissance, were conceived as a spatial unit, underlying which was a precise geometrical system in which the parts were ordered in relation to the whole based on the *ad quadratum* principle. At the Lyceum Alpinum, staggered floor levels and a pre-existing heterogeneous and fragmented supporting structure make adverse conditions for achieving that unitary ideal.

What is needed, therefore, is not a structural implant, but a precise surgical intervention on that spatial structure in order to create order and unity between the parts. Based on the dimensions of the basic space, and using the *ad quadratum* principle, the proportional space is calculated for the stage. What can be accurately described as a globe or circle is inscribed on the pre-existing structure: the central load-bearing axis is closed off laterally making a wall while the

Alçat principal del Col·legi Privat Liceu Alpi Zuoz (1904) amb l'ampliació de 1913 en estil Art Nouveau Grison (Buendner Heimatstil) obra de l'arquitecte Nicolaus Hartmann

Alzado principal del Colegio Privado Liceo Alpino Zuoz (1904) con la ampliación de 1913 en estilo Art Nouveau Grison (Buendner Heimatstil) obra del arquitecto Nicolaus Hartmann

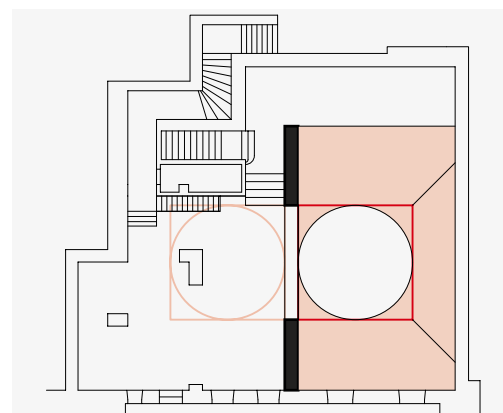
Main Elevation of Boarding School Lyceum Alpinum Zuoz (1904) with the 1913 extension in the Grison Art Nouveau Style (Buendner Heimatstil) by Architect Nicolaus Hartmann

Lyceum Alpinum Zuoz (1913)

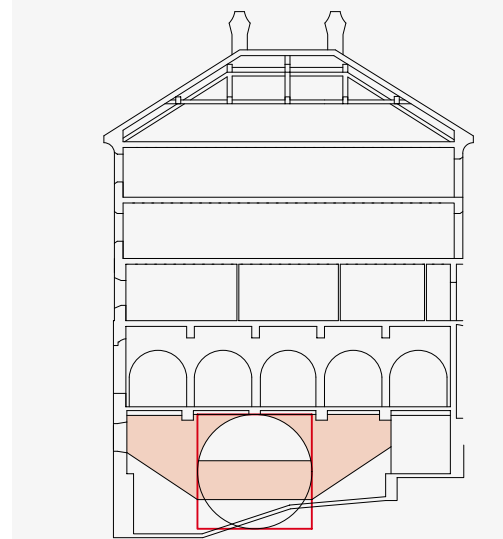
Piscina interior al soterrani de l'edifici d'administració
Piscina interior en el sótano del edificio de administración
Indoor swimming pool in the Basement of the Administration Building

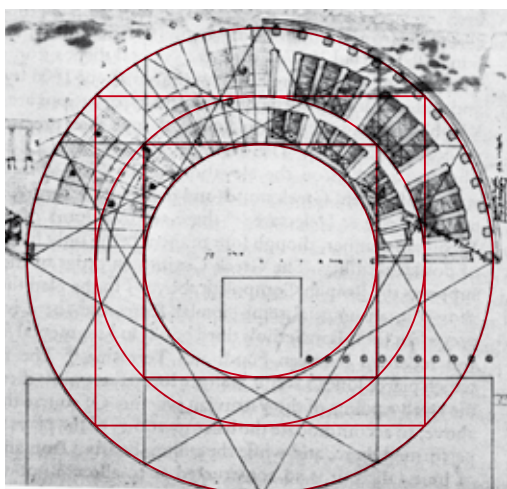
L'estructura existent com a element espacial del nou teatre
La estructura existente como elemento espacial del nuevo teatro
Existing structure as an element of the new theatre

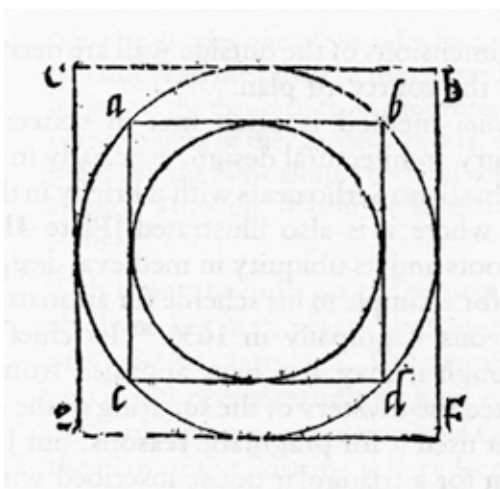
Detall de les voltes existents
Detalle de las bóvedas existentes
Detail of existing vaults

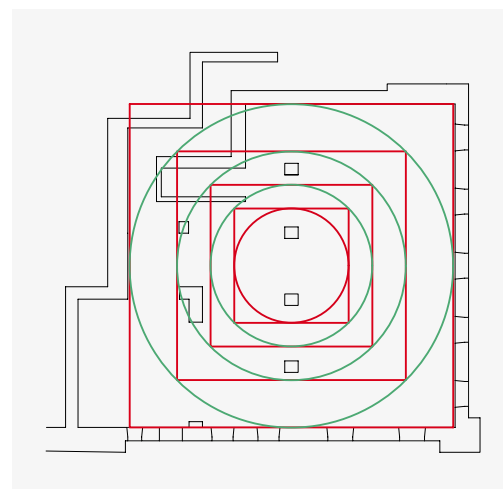
Relació de proporcionalitat entre l'escenari i l'espai total
Relación de proporcionalidad entre el escenario y el espacio total
Stage proportional relation to the whole space

Anàlisi de Palladio sobre el Globe Theater de Shakespeare (Londres)
Análisis de Palladio sobre el Globe Theater de Shakespeare (Londres)
Palladio's analysis of the Shakespeare Globe Theater (London)

Dibuix de Serlio del sistema geomètric ad quadratum
Dibujo de Serlio del sistema geométrico ad quadratum
Serlio's drawing of ad quadratum geometrical system

L'escenari és geomètricament proporcional a l'espai total, resultat d'usar el principi ad quadratum
El escenario es geomètricament proporcional al espacio total, resultado de usar el principio ad quadratum
The Stage is geometrically proportional to the whole basic space, the result of using the ad quadratum principle

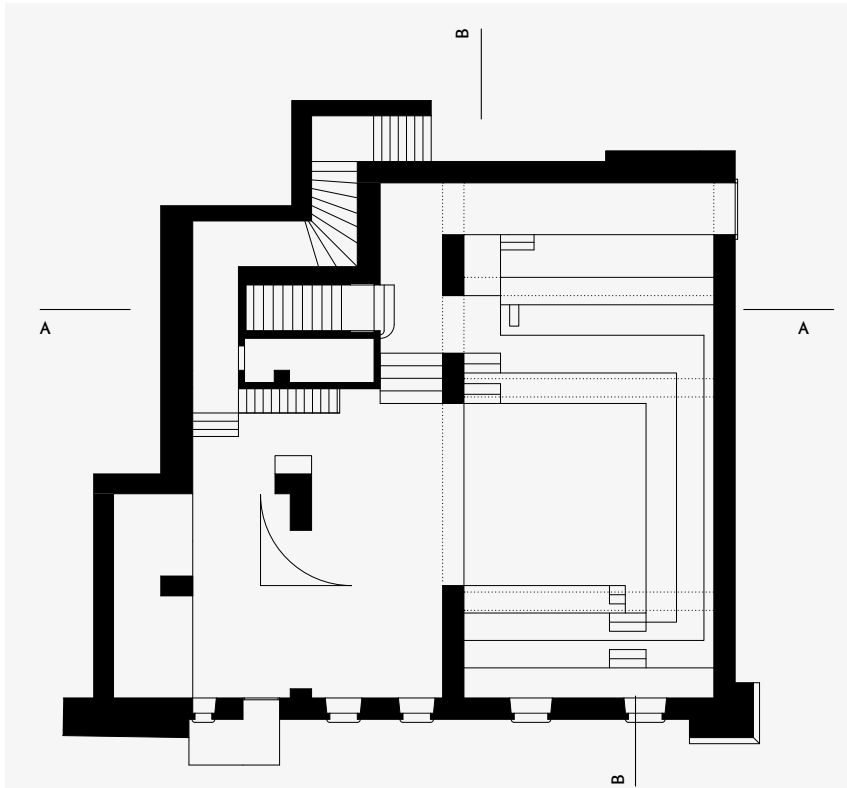
cercle inscrit de l'espai escènic, la qual cosa possibilita la connexió entre el foyer i el teatre d'una manera precisa.

El que és substancial és l'espai nu i immediat que permet imaginar allò que es representa. El foyer, amb el terra de formigó polit, preludia el *Globe* de Shakespeare i la profunditat de l'espai teatral.

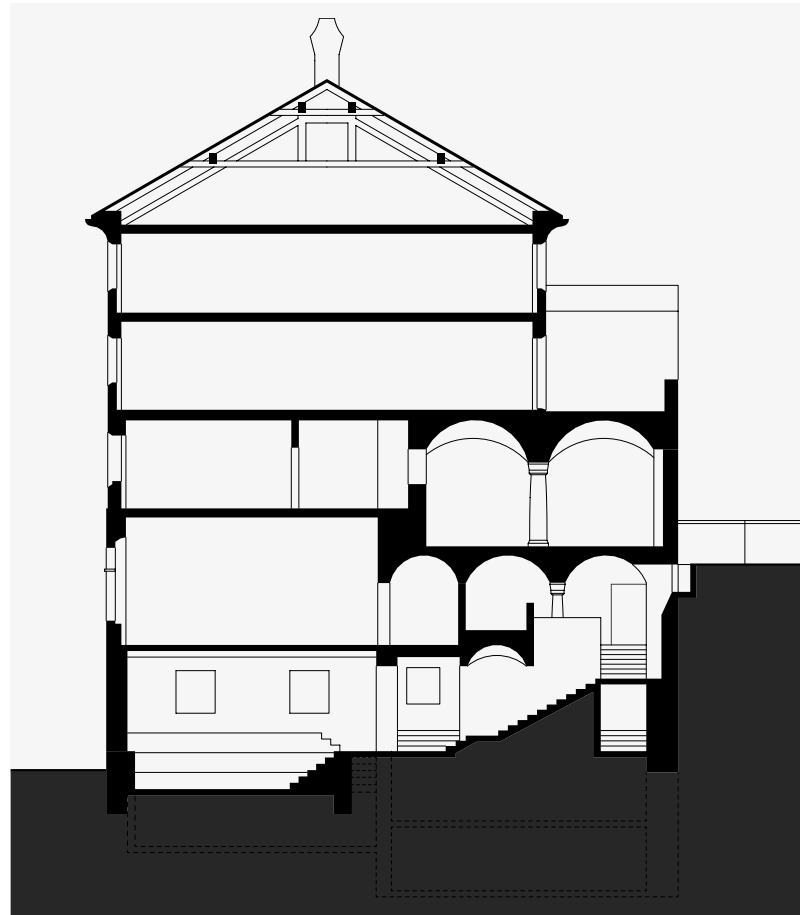
entre las partes. A partir de la dimensió del espacio base se deriva, mediante el *ad quadratum*, el espacio escénico proporcional. En la preexistencia se inscribe una esfera, el eje de carga central queda cerrado lateralmente a modo de muro y el pilar central se retira y es soportado por un arco correspondiente al círculo inscrito del espacio escénico, lo que posibilita la conexión entre el foyer y el teatro de un modo preciso. Lo sustancial es el espacio desnudo e inmediato que permite imaginar lo representado. El foyer, con su suelo de hormigón pulido, preludia el *Globe* de Shakespeare y la profundidad del espacio teatral.

central pillar is removed with support transferred to an arch corresponding to the circle inscribed on the stage space, which enables a precise connection to be made between the foyer and the theatre.

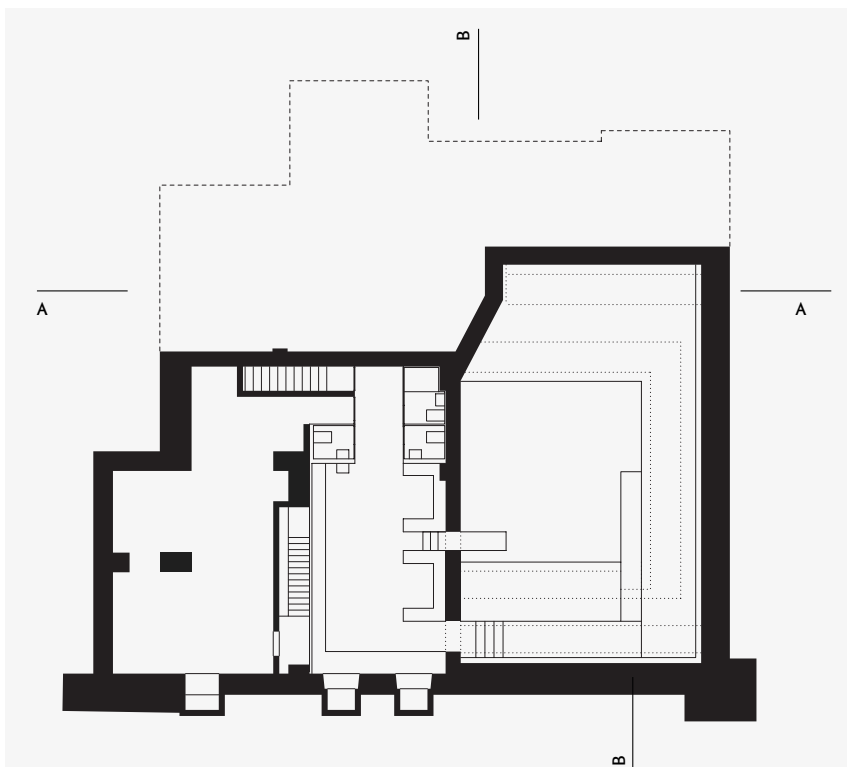
The essential substance of the structure is the naked and immediate space allowing the audience to imagine the plays being performed. The foyer, with its polished concrete floor, is the prelude to Shakespeare's *Globe* and the depth of the theatrical space.

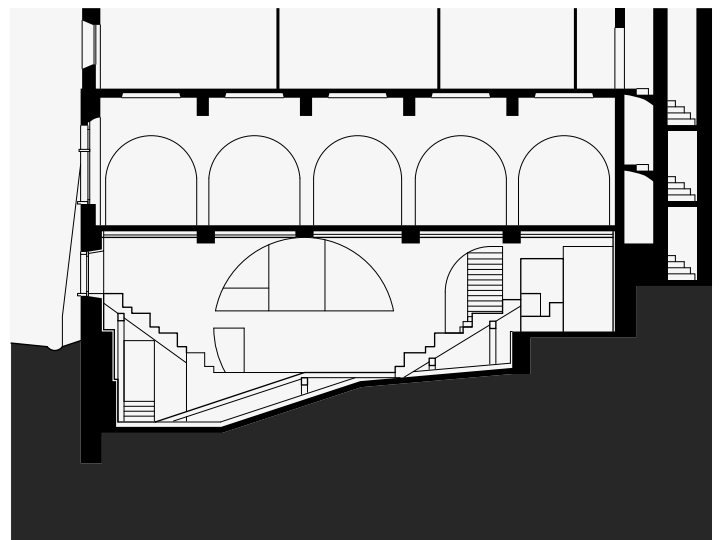
Planta soterrani nivell superior
Planta sótano nivel superior
Upper Basement Level Plan

Secció AA
Sección AA
Section AA

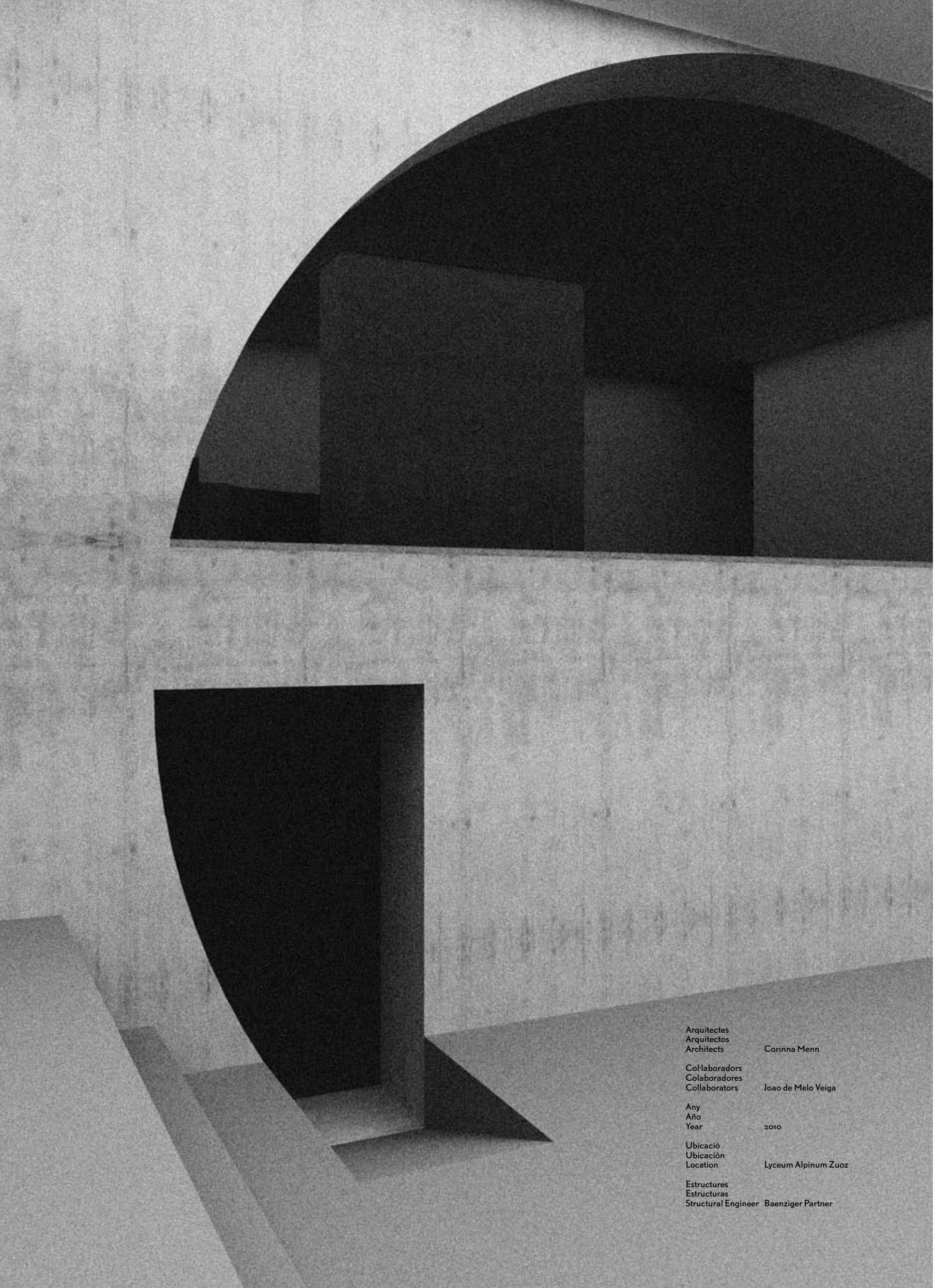

Planta soterrani nivell inferior
Planta sótano nivel inferior
Lower Basement level Plan

Secció BB
Sección BB
Section BB

E: 1/250

Arquitectes
Arquitectos
Architects

Corinna Menn

Colaboradors
Colaboradores
Collaborators

Joao de Melo Veiga

Any
Año
Year

2010

Ubicació
Ubicación
Location

Lyceum Alpinum Zuoz

Estructures
Estructuras

Structural Engineer Baenziger Partner